

Cito Volgsysteem primair en speciaal onderwijs

Rekenen-Wiskunde groep 3

Afnamekaart E3 Voorbereiding en voorbeeldopgaven

Lees ook goed de algemene aanwijzingen in paragraaf 2.2 en 2.3 van de handleiding.

Voorbereiding

- Verwijder eventuele getallenlijnen en andere rekenhulpmiddelen uit het zicht van de leerlingen.
- Zorg dat elke leerling een opgavenboekje E3, een potlood en een gum heeft.
- Indien u gebruik wilt maken van afdekbladen, geeft u de leerlingen een afdekblad.

Voorbeeldopgaven

De voorbeeldopgaven neemt u in elk geval voorafgaand aan taak 1 af. Indien nodig kunt u voorbeeldopgave A nogmaals voor de afname van taak 2 met de leerlingen doornemen.

Hebben de leerlingen een beperkte aandachtsspanne? Dan kunt u de toets verdelen in drie delen:

- Deel 1: Taak 1 tot en met het aangegeven knipmoment.
- Deel 2: Vanaf het knipmoment in taak 1 tot en met het knipmoment in taak 2.
- Deel 3: Vanaf het knipmoment in taak 2 tot en met het einde van taak 2.

Instructie bij de voorbeeldopgaven bij toets E3

Voordat u de opgavenboekjes uitdeelt, vertelt u wat er gaat gebeuren.

Jullie krijgen een boekje. In dat boekje gaan we werken. We schrijven met potlood.

Ik deel de boekjes uit, maar je mag het boekje nog niet opendoen. Laat het nog maar even liggen.

Ik ga zo dadelijk vertellen wat we gaan doen.

Vervolgens deelt u de boekjes (en de afdekbladen) uit.

Als u klaar bent met uitdelen, vertelt u waar de leerlingen hun naam moeten schrijven.

Dan vervolgt u met:

Draai de bladzijde om. Je ziet nu twee opgaven. Die opgaven gaan we samen maken. Kijk naar het eerste voorbeeld (wijs aan in een boekje dat u omhoog houdt), daar staat een A voor.

Luister goed wat je moet doen. Ik lees eerst de opgave twee keer voor en daarna mag je pas je antwoord opschrijven. Jouw antwoord moet je straks in het hokje opschrijven dat rechts onderaan staat. Wijs dat hokje waar je je antwoord in moet schrijven maar eens aan.

Controleer of iedereen het juiste hokje aanwijst.

Nu ga ik de opdracht twee keer voorlezen en daarna mag je je antwoord opschrijven.

Joke heeft een pak met 12 koeken en nog 4 losse koeken. Hoeveel koeken zijn dat samen?

Herhaal de opdracht en vervolg dan met: *Schrijf je antwoord in het hokje.*

Controleer of de leerlingen hun antwoord in het hokje hebben opgeschreven.

Besprek het antwoord met de leerlingen en teken een hokje op het bord waar u vervolgens het antwoord in opschrijft. Bij de bespreking vraagt u bijvoorbeeld aan een leerling wat hij in het hokje heeft opgeschreven en hoe hij wist dat het 16 moest zijn. U sluit af met:

Je had 16 moeten opschrijven in het hokje, want 12 koeken erbij 4 koeken is 16 koeken.

Had je dat niet goed, gum dan het foute antwoord uit en schrijf 16 in het hokje.

Indien de hierboven beschreven wijze om fouten te corrigeren afwijkt van wat in uw groep gebruikelijk is, kunt u uiteraard uw eigen correctieprocedure aanhouden.

Kijk nu naar de tweede opgave. Daar staat een B voor. Bij deze opgave zie je onderaan twee hokjes staan. In één van die hokjes moet je straks een kruisje zetten.

Kijk, zo moet je dat kruisje maken. Teken één hokje op het bord en zet daar een kruisje in.

Eerst lees ik de opdracht weer twee keer voor en daarna mag je pas een kruisje zetten in één hokje.

Tante Marie heeft een getal in haar hoofd. Jos en Marieke raden. Wie zit er het dichtst bij?

Herhaal de opdracht en vervolg dan met: *Zet een kruisje in het hokje bij het goede antwoord.*

Controleer of iedereen één kruisje heeft gezet en bespreek vervolgens de opgave met de leerlingen. Na de bespreking besluit u met: *Je had dus een kruisje moeten zetten in het eerste hokje, want 3 ligt het dichtst bij het getal 5. Heb je dat niet, gum dan het foute antwoord uit en zet een kruisje in het eerste hokje.*

Controleer of bij iedereen nu een kruisje in het eerste hokje staat.

Zo, dit waren de voorbeelden. Bij de volgende opgaven help ik niet meer. Luister goed. Ik lees de opgaven twee keer op. Soms moet je een antwoord in een hokje schrijven, soms moet je een kruisje in een hokje zetten, net zoals in de voorbeelden die we samen gemaakt hebben. Sla nu de bladzijde maar om. Daar begint de toets.

U leest vervolgens de opgaven voor van de afnamekaart. U spreekt iedere opgave rustig uit. Vervolgens herhaalt u de opgave, waarna de leerlingen hun antwoord opschrijven of een kruisje in een hokje zetten. Indien nodig zegt u, nadat u de opgave de tweede keer hebt opgelezen: *Schrijf je antwoord in het hokje of zet een kruisje in een hokje.*

Afnamekaart E3 taak 1

Algemeen

- Lees de opgaven op neutrale toon voor.
- Iedere opgave herhaalt u één keer.
- Geef de leerlingen voldoende tijd om hun antwoord uit te rekenen en op te schrijven.
- Tijdens de afname mogen de leerlingen geen hulpmiddelen gebruiken en biedt u geen hulp.
- Wanneer in de opgave een minteken (-) of plusteken (+) staat, gebruikt u de uitspraak die uw leerlingen gewend zijn. Bij een minteken kiest u tussen 'min' of 'eraf'. Bij een plusteken gebruikt u 'plus' of 'erbij'.
- Bij leerlingen met een beperkte aandachtsspanne neemt u de totale toets in drie gedeelten af. Start met het afnemen van taak 1 tot en met het aangegeven knipmoment. Het tweede deel loopt vanaf het knipmoment in taak 1 tot en met het knipmoment in taak 2. Op een derde moment neemt u taak 2 vanaf het knipmoment af tot en met het einde van taak 2.

Instructie voorafgaand aan E3 taak 1

Bespreek voorafgaand aan taak 1 de voorbeeldopgaven. Gebruik hiervoor de afnamekaart die hoort bij de voorbeeldopgaven bij toets E3.

Voorleesteksten E3 taak 1

Bij de volgende vragen moet je steeds een kruisje zetten bij het goede antwoord.

- 1 Johan heeft speelgoedbeesten: muizen, dinosaurussen en schildpadden.
Van welk dier heeft hij de meeste?
Zet een kruisje bij die dieren.
- 2 Hier ligt het geld van André, Dennis, Claudia en Loes.
Wie heeft 1 euro?
Zet een kruisje bij dat kind.
- 3 4 kinderen hebben het geld in hun spaarpot geteld.
Wie heeft het minst?
Zet een kruisje bij dat kind.

Bij de volgende vragen schrijf je je antwoord steeds in het hokje.

- 4 Bij welk getal staat de meter?
- 5 Anke heeft 14 dierenplaatjes. Wim heeft er 5.
Hoeveel plaatjes heeft Wim minder dan Anke?
- 6 Frank koopt 4 spekjes en 2 zuurstokken.
1 spekje kost 5 cent. 1 zuurstok kost 10 cent.
Hoeveel cent moet Frank betalen?
- 7 Lars heeft een tekening gemaakt.
Hoeveel centimeter is het poppetje op de tekening lang?
- 8 $20 = 14 + ..$
Spreek uit: "20 is 14 *erbij puntje puntje puntje*" of "20 is 14 *plus puntje puntje puntje*"
- 9 Bas heeft 2 doosjes met 10 eieren. Hij heeft ook een doosje met 6 eieren.
Hoeveel eieren heeft Bas?

- 10 Meneer Jan komt op de fiets naar school. Dat is 7 kilometer.
Terug naar huis fietsen is ook 7 kilometer.
Hoeveel kilometer fietst hij in totaal?
- 11 Een broodje kost 3 euro. Marie koopt 4 broodjes.
Hoeveel euro moet ze betalen?
- 12 Hoeveel dobbelstenen passen in totaal in het doosje?
- 13 $12 - \dots = 8$
Spreek uit: "12 eraf puntje puntje puntje is 8" of "12 min puntje puntje puntje is 8"
- 14 Bea heeft 20 plaatjes. Ze geeft 5 plaatjes aan Leo en 10 plaatjes aan Suzan.
Hoeveel plaatjes heeft Bea dan nog over?
- 15 Groep 3 speelt tikkertje. Jan heeft 6 kinderen getikt, Ali 7 en Lex 4.
Hoeveel kinderen hebben ze samen getikt?
- 16 Max heeft 25 stippen met 3 dominostenen.
Hoeveel stippen heeft dan de steen die op de tafel ligt?
- 17 Kim heeft 10 euro. 1 stripboek kost 2 euro.
Hoeveel stripboeken kan Kim kopen?
- 18 Fleur en Tom hebben een bouwsel van blokken gemaakt.
Tom heeft meer blokken gebruikt dan Fleur.
Hoeveel blokken meer?

Knip

Neemt u de toets in drie gedeeltes af? Dan is dit het einde van deel 1. U start de afname van deel 2 bij opgave 19 en gaat door tot en met opgave 9 uit taak 2.

- 19 $3 + \dots = 11$
Spreek uit: "3 erbij puntje puntje puntje is 11" of "3 plus puntje puntje puntje is 11"
- 20 In de spaarpot zit 16 euro. Ans en Bea delen het geld eerlijk.
Hoeveel euro krijgt ieder?
- 21 Tel terug met twee.
- 22 $4 + 8 + 4 =$
- 23 6 kinderen zijn op de rondvaartboot. 12 kinderen moeten nog instappen.
Hoeveel kinderen zijn dat in totaal?
- 24 De bakker versiert elk gebakje met 3 kersen. Hij heeft nog 15 kersen over.
Hoeveel gebakjes kan hij nog versieren?
- 25 $16 - 8 =$
- 26 In de trein zitten 19 mensen. 9 mensen zitten onder.
Hoeveel mensen zitten boven?

Afnamekaart toets E3 taak 2

Taak 2 neemt u bij voorkeur op een andere dag af dan taak 1. De afname verloopt op dezelfde manier als bij taak 1.

Algemeen

- Bespreek met de leerlingen voordat ze beginnen aan taak 2 de instructie hieronder. Indien nodig kunt u de voorbeeldopgaven van taak 1 herhalen.
- Lees de opgaven op neutrale toon voor.
- Iedere opgave herhaalt u één keer.
- Geef de leerlingen voldoende tijd om hun antwoord uit te rekenen en op te schrijven.
- Tijdens de afname mogen de leerlingen geen hulpmiddelen gebruiken en biedt u geen hulp.
- Wanneer in de opgave een minteken (-) of plusteken (+) staat, gebruikt u de uitspraak die uw leerlingen gewend zijn. Bij een minteken kiest u tussen 'min' of 'eraf'. Bij een plusteken gebruikt u 'plus' of 'erbij'.

Instructie voorafgaand aan E3 taak 2

Laat de leerlingen het boekje opendoen op de bladzijde waar taak 2 begint en zeg: *We gaan nu weer een aantal opgaven maken, net zoals gisteren. Ik lees de opgaven twee keer voor. Bij deze opgaven moet je steeds je een antwoord in een hokje schrijven, net zoals de vorige keer.*

Voorleesteksten E3 taak 2

- 1 Lisette koopt een poppenwagen van 40 euro. Ze betaalt met briefjes van 10 euro.
Met hoeveel briefjes van 10 euro betaalt ze?
- 2 An tekent een paddenstoel met 7 stippen.
Tom tekent een paddenstoel met 11 stippen.
Hoeveel stippen heeft de paddenstoel van Tom meer?
- 3 Anke heeft 6 poppen. Janna heeft 2 keer zoveel poppen.
Hoeveel poppen heeft Janna?
- 4 In de zak zitten 18 knikkers. Jonas en Tim verdelen de knikkers. Tim krijgt 9 knikkers.
Hoeveel knikkers krijgt Jonas?
- 5 Aan de muur hangt een ladder. Niels meet hoe lang de ladder is. Hij gebruikt de bordliniaal van juf. De liniaal is 1 meter lang.
Hoeveel meter is de ladder?
- 6 $8 + 7 =$
- 7 Welk getal komt op het kaartje met het vraagteken?
- 8 Het eerste pakje weegt 6 kilo.
Het andere pakje weegt 8 kilo.
Hoeveel kilo wegen deze 2 pakjes samen?
- 9 Er zijn 18 kaarten. Karin deelt de kaarten eerlijk met Rob.
Hoeveel kaarten krijgt ieder kind?

Knip

Neemt u de toets in 3 gedeeltes af? Dan is dit het einde van deel 2. U start de afname van deel 3 bij opgave 10.

- 10 In de doos zitten 40 kleurpotloden.
Anna pakt 2 pakjes met 5 kleurpotloden uit de doos.
Hoeveel kleurpotloden zitten dan nog in de doos?
- 11 Joris zwemt 5 meter onder water. Finn zwemt 4 meter verder onder water.
Hoeveel meter zwemt Finn onder water?
- 12 Het is nu 10 uur. Om 12 uur gaan de kinderen naar huis.
Hoeveel uur duurt dat nog?
- 13 $20 - 4 - 10 =$
- 14 Welk huisnummer heeft het huis met het vraagteken?
- 15 Maria heeft 16 vissen in een aquarium. Er zijn 4 zwarte vissen en de rest is wit.
Hoeveel vissen zijn wit?
- 16 Moniek heeft een doos met 6 eieren en een doos met 3 eieren.
Voor een taart zijn 3 eieren nodig.
Hoeveel taarten kan Moniek nog bakken met deze eieren?
- 17 In een klas zitten 21 kinderen. Er zijn 11 meisjes.
Hoeveel jongens zijn er dan?
- 18 Malou ruimt de kast op. Zij zet alle laden terug.
Hoeveel laden moet zij nog in de kast zetten?
- 19 $11 + 11 =$
- 20 Hoeveel stiften zijn dit samen?
- 21 Pim heeft 22 km gefietst en Miep heeft 26 km gefietst.
Hoeveel km heeft Miep meer gefietst dan Pim?
- 22 $3 + 6 + 7 =$
- 23 Er zijn 4 bakjes. In elk bakje zitten 4 kinderen.
Hoeveel kinderen zijn dat samen?
- 24 Nika en Isis hebben samen 2 briefjes van 5 euro, 2 munten van 2 euro én 2 munten van 1 euro. Ze delen het geld eerlijk.
Hoeveel euro krijgt elk kind?
- 25 $6 = 10 - ..$
Spreek uit: "6 is 10 eraf puntje puntje puntje" of "6 is 10 min puntje puntje puntje"
- 26 Sam koopt 2 pizza's van 5 euro, één pizza van 4 euro en één van 6 euro.
Hoeveel euro kosten deze pizza's samen?